

[Hvidberg.]

man ved dette lovforslag vil sinke og svække dygtiggørelsen for de børn og unge, som søger frem til videregående teoretisk uddannelse, og en sådan svækkelse tror jeg vort land vil få vanskeligt ved at tåle i det lange løb.

Jeg har mærket mig, at der i den sidste tid fra socialdemokratisk side har lydt røster om, at vi går vanskelige tider i møde, og for et land som Danmark står og falder alt i virkeligheden med vor dygtighed og konkurrenceevne.

Kernen i denne sag er for mig den, at fm-børnene altså ikke må få deres egen skole, skønt det netop er det, de trænger til, en egnet skole, afpasset efter deres begavelsesform og begavelsesgrad og med sine særlige selvstændige mål. Og fra de børn, der skal have videregående teoretisk uddannelse, vil man tage fundamentet for deres uddannelse væk, eksamensmellem-skolen. Den skal efter dette lovforslag om ikke ligefrem udraderes, så knækkes i stykker med det resultat, at vi får en ringere realskole, et vanskeligt stillet gymnasium og studenter, der er ringere forberedt til deres arbejde ved universiteter og læreanstalter.

Jeg må nok spørge, hvad i alverden dette her skal til for!

Det var i efteråret 1954, det såkaldte Askovudvalg, formodentlig med det daværende ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) i spidsen og som ledende ånd, lagde ud med sit forslag og således på en måde indledte skolestrukturdebatten, skønt den i en vis forstand havde eksisteret allerede flere år forinden. Nu er der forløbet 3 år med en march på stedet, og nu lægger så den højtærede undervisningsminister hr. Jørgen Jørgensen ud med et forslag, der latent er det samme som dengang. Vi er ikke kommet videre.

Jeg mener, at efter at man havde fremsat eller udkastet Askovtankerne, blev hele denne sag dengang grebet forkert an. Det er der også mange socialdemokrater, der

mener, det ved vi jo alle sammen. I dag kunne eksamensmellemskoleudvalget have været færdigt, forelagt sine resultater, og et udvalg fra den frie mellemskole, om man havde nedsat et sådant, kunne have arbejdet i disse år og kunne også have været færdigt nu. Vi kunne have samlet resultaterne, set dem i forhold til helheden, og vi kunne nu være skredet til handling med hensyn til den forbedring og hjælp, som tiltrænges, men vi er lige vidt, og megen tid er spildt.

Men alt dette kan dog ikke motivere, at vi nu skal haste, og navnlig ikke, at vi skal haste med at gennemføre en skæbnesvanger, forkert ordning. Heller ikke det bygningsmæssige tvinger os til hastværk, hvad jeg skal vende tilbage til om lidt. For så vidt er jeg nu færdig med mine indledende bemærkninger, som altså har trukket de store linjer op, og det er jo også meningen med en førstebehandling.

Jeg tager mit udgangspunkt i de 3 realskoleklasser, der her er foreslået lagt oven på hovedskolen, som afsluttes med de, jeg tør nok sige noget ejendommelige 6. og 7. klasser.

I sin fremsættelsestale understregede den højtærede minister, at den nuværende real-eksamens lødighed ikke formindskes. Jeg må sige, at det i høj grad kommer an på realskolens underbygning, om realskolens lødighed formindskes eller ikke. Forslaget har som underbygning, de mildt delte 6. og 7. klasser med forskellige delingsprincipper for de forskellige kommuner i henhold til § 14, 2. og 3. stk., og bemærkningerne til §§ 18 og 19. Konsekvensen af denne milde deling eller latente ikke-delning i 6. og 7. klasse vil være enten for det første en undervisning, der i for ringe grad tager de bogligt begavedes arbejdssevner i brug, så man blandt dem formodentlig skaber adskilligt driveri og ligegyldighed over for det hele, og hvis man så skal have en lødig realskole, må tempoet i de 3 realklasser forceres stærkt, eller som en anden mulighed må man indføre en så stærk undervisning